

EURÓPAI ADATVÉDELMI BIZTOS

Az európai adatvédelmi biztos véleményének összefoglalója a tagállamok közigazgatási hatóságai közötti kölcsönös segítségnyújtásról, valamint a vám- és mezőgazdasági jogszabályok helyes alkalmazásának biztosítása érdekében e hatóságok és a Bizottság együttműködéséről szóló, 1997. március 13-i 515/97/EK rendelet módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletjavaslatról

(A vélemény teljes szövege angol, francia és német nyelven megtalálható az európai adatvédelmi biztos honlapján: www.edps.europa.eu)

(2014/C 219/11)

1. BEVEZETÉS

1.1. Egyeztetés az európai adatvédelmi biztossal

1. 2013. november 25-én a Bizottság európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatot fogadott el⁽¹⁾ a tagállamok közigazgatási hatóságai közötti kölcsönös segítségnyújtásról, valamint a vám- és mezőgazdasági jogszabályok helyes alkalmazásának biztosítása érdekében e hatóságok és a Bizottság együttműködéséről szóló, 1997. március 13-i 515/97/EK rendelet módosításáról, amely rendeletet a 2008. július 9-i 766/2008/EK rendelet már korábban módosított⁽²⁾. A javaslatot egyeztetés céljából 2013. november 29-én elküldték az európai adatvédelmi biztosnak.

2. Az európai adatvédelmi biztosnak már a javaslat elfogadása előtt lehetősége nyílt arra, hogy a Bizottság számára előterjessze nem hivatalos észrevételeit. Ezen észrevételek közül a Bizottság többet is figyelembe vett. Ennek eredményeként megerősödtek a javaslatban szereplő adatvédelmi biztosítékok.

1.2. A javaslat háttere és céljai

3. A javaslat a vámjogszabályok megsértése elleni fellépésre vonatkozó egyik legfontosabb jogi aktust módosítja. Az uniós vámjogszabályok megsértése elleni küzdelem – az illetékes tagállami hatóságok, valamint e hatóságok és a Bizottság közötti együttműködéssel összefüggésben – kiterjedt információcserével, ezen belül személyes adatok cseréjével jár együtt.

4. A javaslat kitűzött célja, hogy a szóban forgó uniós jogterületen a végrehajtást és az együttműködést hatékonyabbá tegye. Az áruk nyomon követésével kapcsolatban a javaslat új kötelezettségeket vezet be a fuvarozók számára arra vonatkozóan, hogy szolgáltatassanak adatokat a Bizottságnak a konténermozgásokról (ún. konténer-állapotüzenetek formájában); a javaslat további célja – az áruáramlás elemzésének javítása érdekében – az export-, import- és tranzitadatok központi adatbázisának szervezésére vonatkozó szabályok egyszerűsítése.

5. A javaslat ezenfelül bevezeti annak lehetőségét, hogy a Bizottság közvetlenül a magánszektor szereplőitől szerezzék be az import és export vámáru-nyilatkozatokat kísérő okmányokat – azzal a kifejezett céllal, hogy meggyorsítsa az OLAF vizsgálatait.

6. A javaslat azt a célt is kitűzi, hogy egyszerűsítse és összehangolja a rendelet alapján létrejött különböző adatbázisokra vonatkozó adatvédelmi felügyeleti szabályokat. Maximális megőrzési időt vezet be a váminformációs rendszerben (VIR)⁽³⁾ és a többi adatbázisban tárolt adatok esetében.

⁽¹⁾ COM(2013) 796 final, a továbbiakban: a „javaslat”.

⁽²⁾ A tagállamok közigazgatási hatóságai közötti kölcsönös segítségnyújtásról, valamint a vám- és mezőgazdasági jogszabályok helyes alkalmazásának biztosítása érdekében e hatóságok és a Bizottság együttműködéséről szóló, 1997. március 13-i 515/97/EK rendelet, amelyet a 766/2008/EK rendelet 2008. július 9-én módosított (HL L 82., 1997.3.22., 1. o.); a továbbiakban: a „rendelet”.

⁽³⁾ A VIR célja, hogy elősegítse az illetékes nemzeti hatóságok és a Bizottság (VIR-partnerek) számára a vám- és mezőgazdasági rendelkezéseket sértő műveletek megelőzését, felderítését és üldözését. E célból lehetővé teszi, hogy a VIR-partnerek figyelmeztető jelzéseket helyezzenek el a rendszerben, amelyek a többi VIR-partnert bizonyos intézkedések megtételére, konkrétan megfigyelés és jelentéstétel, továbbá leplezett figyelés, célzott ellenőrzés és operatív elemzés foganatosítására kérik. Ezek a figyelmeztető jelzések árukra, közlekedési eszközökre, vállalkozásokra és személyekre vonatkozhatnak.

7. Az egyértelműség kedvéért, a rendelet hatálya alá tartozó adatbázisok és nyilvántartások a következők:

- Az európai adatnyilvántartás – 18. cikk a) pont;
- Az állapotüzenet-nyilvántartás – 18. cikk c), d) és e) pont;
- Az import, export és tranzit nyilvántartás – 18. cikk g) pont;
- A VIR adatbázis – 23–41. cikk;
- A vámügyirat-azonosítási adatbázis – 41. cikk a)–d) pont.

3. KÖVETKEZTETÉSEK

66. Az európai adatvédelmi biztos üdvözlöi a vonatkozó adatvédelmi jogszabályoknak való jobb megfelelés érdekében a Bizottság által a javaslatban tett módosításokat. Megjegyzendő azonban, hogy a javaslatnak van néhány meglehetősen gyenge pontja, amelyeket a javaslat végleges elfogadása előtt ki kell küszöbölni.

67. Az európai adatvédelmi biztos hangsúlyozni kívánja, hogy a Bizottságnak átfogóbb megközelítést kellett volna alkalmaznia a vámügyi területen történő kölcsönös segítségnyújtásra vonatkozó jogszabályokkal kapcsolatban, hogy összhangba hozza e jogszabályokat a Lisszaboni Szerződéssel bevezetett változtatásokkal, nevezetesen azáltal, hogy határozatot hoz a rendelet/határozat kettős jogalapjának megszüntetéséről és arról, hogy ezek helyébe – a jogbiztonság és a folyamatos adatvédelmi rendszer garantálása érdekében – egyetlen, kizárólag az EUMSZ-en alapuló jogi aktust léptet.

68. A fenti okokból az európai adatvédelmi biztos mindenképpen ajánlja a következőket:

- új modellt kell bevezetni az összes olyan adatbázis felügyeletére, amelyek a rendelet és a javaslat alapján megállapított személyesadat-feldolgozással járnak együtt (nevezetesen: a VIR – a vámügyirat-azonosítási adatbázist [FIDE] is beleértve –, az európai adatnyilvántartás, valamint az import, export és tranzit nyilvántartás). Az új modell háromrétegű struktúrájú (adatvédelmi hatóságok nemzeti szinten, az európai adatvédelmi biztos központi szinten és az e kettő közötti koordináció), összehangolt felügyeleten alapulna;
- az európai adatvédelmi biztost ki kell nevezni mind a határozat, mind pedig a rendelet szerinti felügyeletet koordináló titkárság élére;
- általános rendelkezést kell bevezetni a javaslat szövegébe, amely egyértelművé teszi, hogy az uniós intézmények által végzett személyesadat-feldolgozásra a 45/2001/EK rendelet vonatkozik, a különböző tagállamok illetékes hatóságai által végzett adatfeldolgozásokra pedig a 95/46/EK irányelvet végrehajtó nemzeti jogszabályok alkalmazandók;
- a különböző széttagozott rendelkezéseket egységes rendelkezésekkel kell felváltani, amelyek az egyes adatbázisokra vonatkozóan meghatározzák: i. a Bizottság mint adatkezelő vagy adott esetben mint az illetékes nemzeti hatóságokkal együtt tevékenykedő közös adatkezelő szerepét; ii. ha az egyértelműség kedvéért szükséges, az európai adatvédelmi biztos felügyeleti szerepét, amennyiben a Bizottság az adatkezelő, szemben azokkal az esetekkel, ahol az adatfeldolgozás a nemzeti adatvédelmi hatóságok felügyelete alatt áll; iii. az adatfeldolgozás biztonságának biztosítása céljából a Bizottság által elfogadandó technikai intézkedéseket (a rugalmasabb frissítés biztosítása érdekében a konkrét intézkedéseket esetleg felhatalmazáson alapuló jogi aktusban lehetne rögzíteni); és iv. az európai adatvédelmi biztos általi, a 45/2001/EK rendelet 27. cikke szerinti előzetes ellenőrzés szükségességét;
- az újonnan bevezetett megőrzési időket felül kell vizsgálni az egyes konkrét esetekben az időtartam szükségességének értékelése alapján; ezenkívül az adatok névtelenné tételére vonatkozó rendelkezéseket módosítani kellene, hogy az adatok törlése kötelező legyen;
- a konténer-állapotüzenetek adatbázisával kapcsolatban a javaslatnak tartalmaznia kell az adatbázisba bevitt adatok teljes körű listáját. A másik lehetőség, hogy a javaslat szövege kifejezetten tiltsa meg a személyes adatoknak a szóban forgó adatbázisba való bevitelét.

Kelt Brüsszelben, 2014. március 11-én.

Peter HUSTINX

európai adatvédelmi biztos